

INTEGRÁLT VÍZHÁZTARTÁSI TÁJÉKOZTATÓ ÉS ELŐREJELZÉS

2016. április

– kivonat –

Készítette:

az
Országos Vízügyi Főigazgatóság
Vízjelző és Vízrajzi Főosztály
Vízrajzi Monitoring Osztálya

és az

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

Budapest, Szeged
2016. április 11.

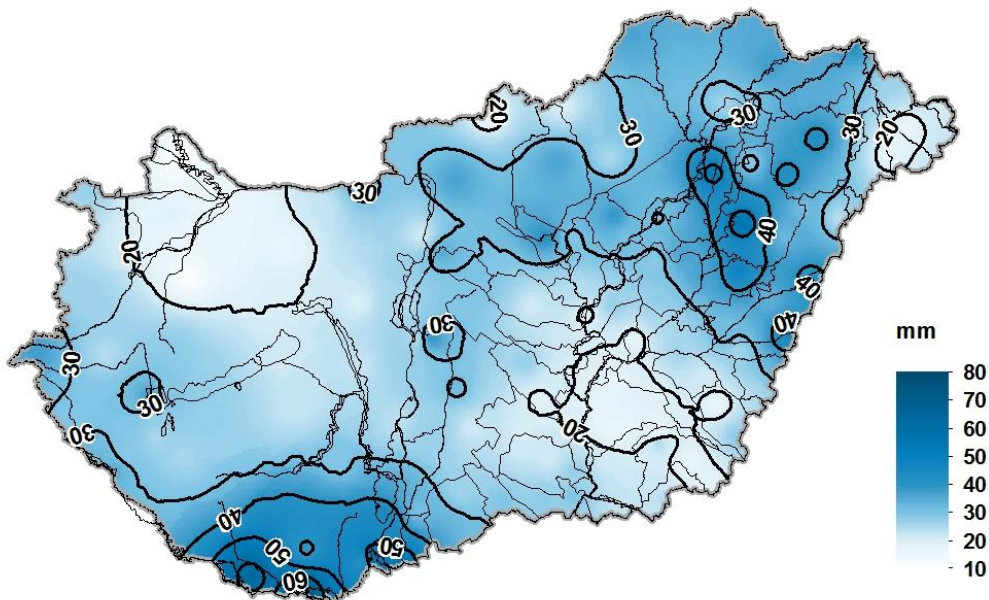
1. HELYZETÉRTÉKELÉS

Csapadék

2016 márciusában a rendelkezésre álló adatok szerint az ország területére lehullott csapadék mennyisége 12 mm (Mosonmagyaróvár) és 71 mm (Drávaszabolcs) között alakult. Az országos területi átlagérték 28 mm volt, ami 2 mm-rel (7%-kal) kevesebb a viszonyítási időszak (1971-2000) március havi átlagánál.

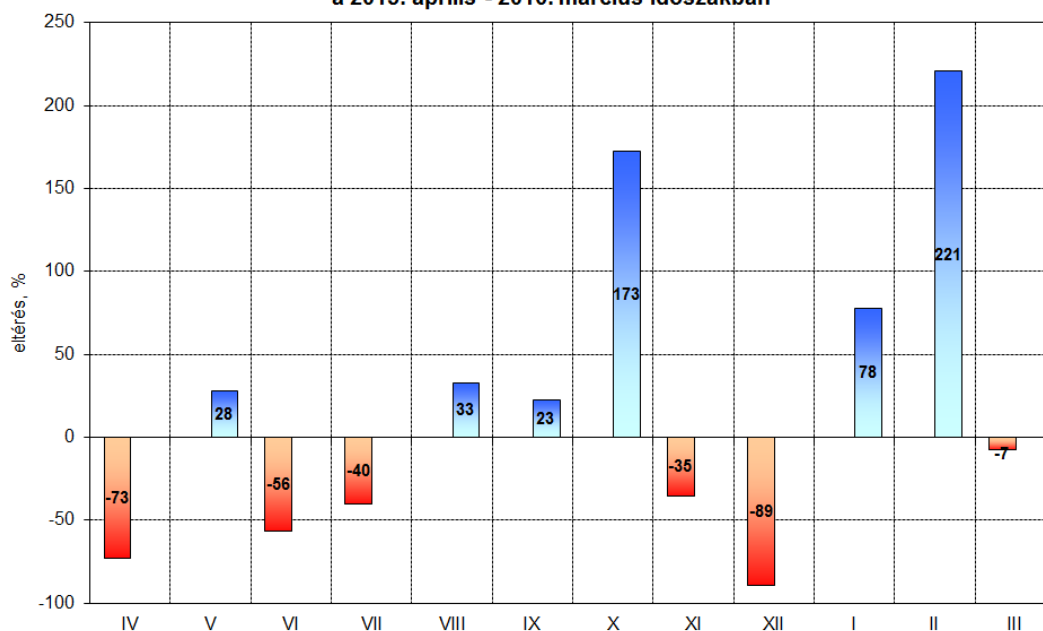
A március havi csapadékmennyiség az ország területének mintegy 60%-án elmaradt az átlagtól. Országos áttekintésben a márciusi átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadékhiány (24 mm) Tés, a legnagyobb csapadéktöbblet (32 mm) Drávaszabolcs állomáson fordult elő.

A 2016. március havi csapadékösszeg területi eloszlása

Az alábbi szövegközi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi átlagtól való relatív eltérését.

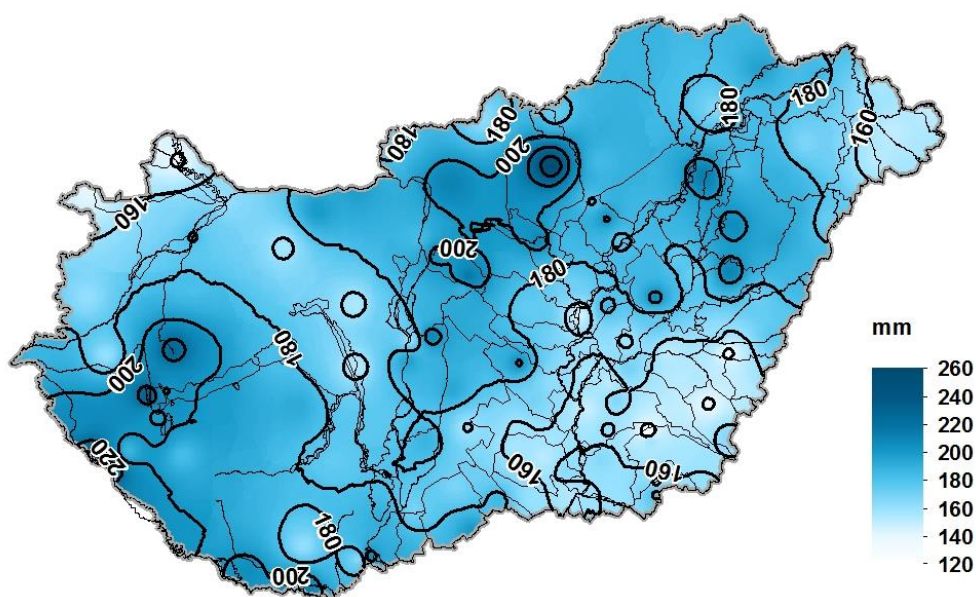
A havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (%) a 2015. április - 2016. március időszakban

A 2016. január-március időszakban lehullott csapadék mennyisége 131 mm (Orosháza) és 252 mm (Kékestető) között alakult, az országos területi átlagérték 178 mm volt, ami az időszakos átlagnál 87 mm-rel (96%-kal) magasabb.

Országos áttekintésben a január-március időszakban az átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadéktöbblet (100-133 mm) a Keszthelyi-hegység területén, a Marcal-medence déli részén, az Északi-középhegység (beleértve annak alföldi előterét) területén, valamint a Felső-Kiskunság és a Hajdúság egyes községeiben fordult elő.

A 2016. január-március havi csapadékösszeg területi eloszlása

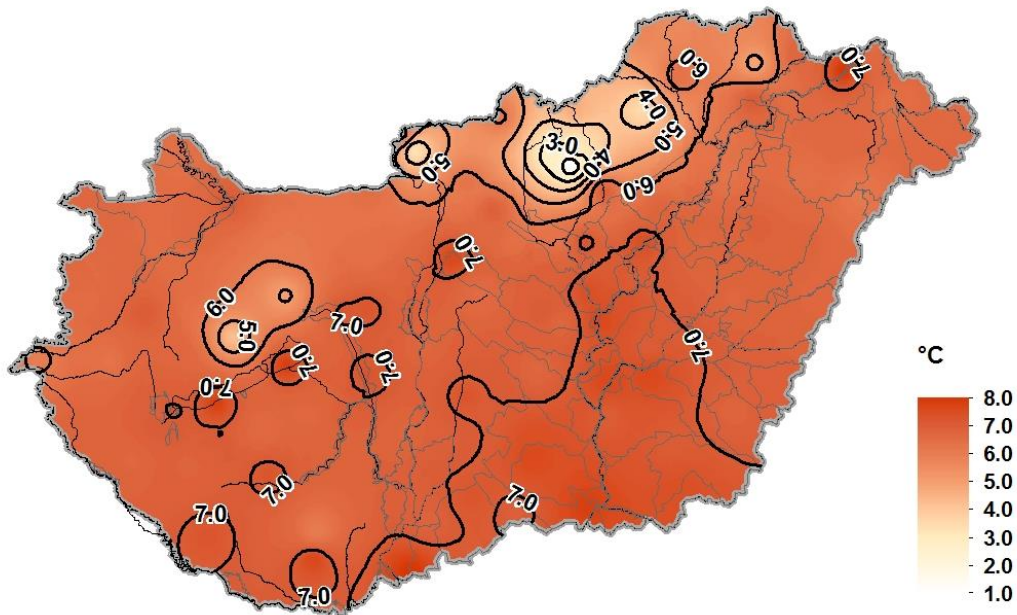
Léghőmérséklet

A március havi középhőmérséklet 1,2°C (Kékestető) és 7,5°C (Jánoshalma) között alakult, az országos területi átlagérték 6,5°C volt, ami a sokévi (1971-2000) márciusi átlagnál 1,4°C-kal magasabb volt.

A havi középhőmérséklet az ország egész területén meghaladta az átlagot.

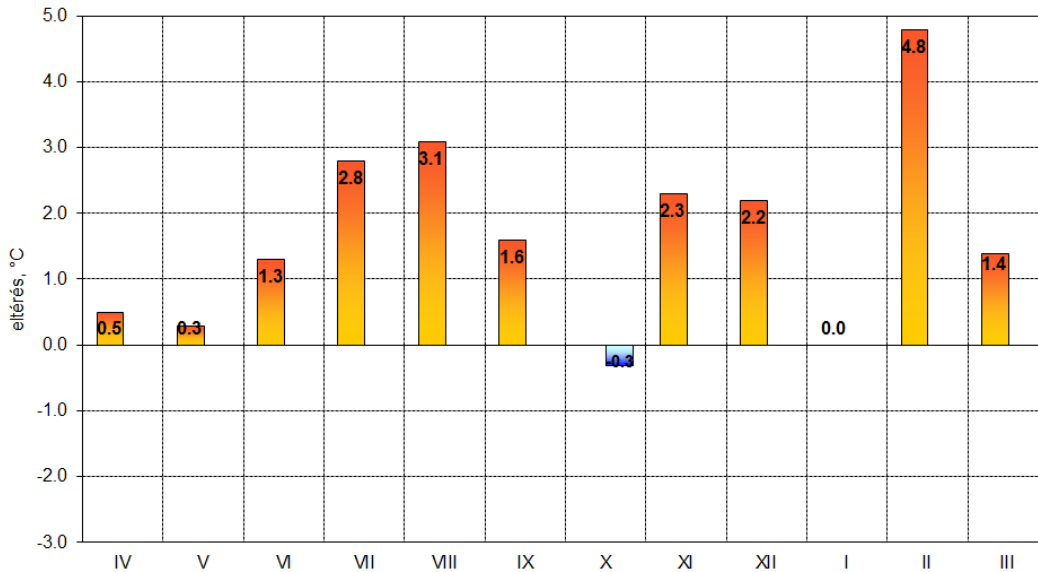
Országos áttekintésben az átlagos március havi középhőmérséklethez képest a legnagyobb pozitív eltérés (2,8°C) Cigánd állomáson fordult elő.

A 2016. március havi középhőmérséklet területi eloszlása

Az alábbi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi átlagtól való eltérését.

A havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (°C) a 2015. április - 2016. március időszakban

Talajnedvesség

Síkvidékeinken a talajok legfelső (0-20 cm-es) rétegének nedvességtartalma március végén az egy hónappal korábbi állapothoz jelentősen csökkent. A 0-20 cm-es talajréteg nedvességtartalmát síkvidékeinken jellemzően a 40-60% közötti telítettségi értékek jellemezték.

A 20-50 cm közötti talajréteg nedvességtartalma márciusban alig változott. Síkvidékeink teljes területén ennek a talajrétegnek a nedvességtartalmát március végén a telített állapotot megközelítő (90-100% közötti telítettségi értékek) helyzet jellemezte.

Az 50-100 cm-es talajréteg nedvességtartalma márciusban alig változott. Síkvidékeink teljes területén ennek a talajrétegnek a nedvességtartalmát a telített állapot jellemezte.

Talajvíz

Márciusban a síkvidékek mindegyikén emelkedett a talajvízszint. A 0-25 cm-es értéktartományba tartozó emelkedés a Mezőföldön, a Dráva-menti síkság keleti és nyugati peremvidékén, a Duna-menti síkság, a Csepeli- és a Pesti-sík területén, a Duna-Tisza köze keleti, alacsonyabb térszínein, a Körös-Maros köze déli és délkeleti peremvidékén, továbbá a Felső-Tisza vidéken a Nyírség, a Dél-Hajdúság, a Beregi- és a Szatmári-sík, illetve a Dráva-menti sík központi részén alakult ki. A 0-25 cm-es értékközbe tartozó süllyedés csak a Kisalföld területén mutatkozott (Kapuvári-sík északi peremvidéke, Kemenesalja, Marcalvölgy).

Az 1971-2000. közötti időszak március havi átlagértékénél alacsonyabban helyezkedett el a talajvíztükör a Duna-Tisza köze hátsági térszínein, a Mátra előterében (200-300 cm), a Bodroghözben, a Nyírségben, a Tiszaháton, a Szatmári-síkság, a Dél-hajdúság területén (100-200 cm), a Hortobágy és a Kis-Sárrét területén 850-100 cm). A Dunántúlon a Kisalföld északi felén mutatkozott a viszonyítási időszagnál alacsonyabb helyzetű talajvíztükör.

A viszonyítási időszakban jellemzően magasabban helyezkedett el a talajvíztükör a Tisza völgyénél a Bodrog torkolata térségétől a déli országhatárig, a Duna-Tisza közén a Solti-sík területén, a Hátság keleti peremvidékén és a Zagyva-völgyében, a Tiszántúl területének déli, mintegy kétharmad részén. A Dunántúlon a Mezőföldön, a Dráva-menti síkság területén és a Kisalföld déli részén mutatkozott a viszonyítási időszak átlagánál magasabb talajvízszint.

A síkvidékek országos területi átlagértéke alapján a talajvíztükör márciusban az 1971-2000. közötti időszak március hónapjai átlagértékével közel azonos szinten helyezkedett el.

Belvízi helyzetértékelés

2016 márciusában országos összesítésben a belvízrendszerek közötti vízforgalom mennyisége 340,57 millió m³ volt, ami 7,33 millió m³-rel (2%-kal) haladta meg az előző havi értéket. A március havi vízforgalom részben a felszíni vízfolyásokból a belvízrendszereken átvezetett vízmennyiség volt.

A hónap folyamán 11 VÍZIG működési területén fordult elő belvízelöntés. A belvízelöntések maximális kiterjedése országos összegben 82427 ha volt. Az elöntések maximális kiterjedése március első dekádjában jelentkezett. Ezt követően az átlagosnál lényegesen melegebb és sokfelé szárazabb időjárás, valamint a belvízelvezetések hatására gyorsan csökkent. Április 7-re – a még belvízi készültséget fenntartó VÍZIG-ek adatszolgáltatása alapján – a belvízelöntések területe országos összegben 2400 ha-ra csökkent.

A tározókban visszatartott víz mennyisége 2016 márciusában országos összesítésben az egy hónappal korábbi értékhez képest 0,87 millió m³-rel (mintegy 1%-kal) csökkent.

2. ELŐREJELZÉS

Időjárás-előrejelzés

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2016. március 16-án kiadott hosszú távú meteorológiai előrejelzése szerint az április az átlagosnál kissé melegebb és átlagosan csapadékos, a május az átlagosnál kissé melegebb és az átlagosnál szárazabb, a június az átlagosnál kissé melegebb és az átlagosnál szárazabb lesz.

A havi középhőmérséklet és a havi csapadékösszeg országos átlagértékei az alábbi előrejelzett értékek között várhatók (zárójelben a sokévi átlagokat tüntettük föl):

Hónap	Havi középhőmérséklet [°C]	Havi csapadékösszeg [mm]
április	9,8 – 12,1 (10,3)	25 – 60 (46)
május	14,7 – 16,8 (15,6)	35 – 80 (61)
június	18,2 – 19,9 (18,6)	50 – 90 (75)

Az OMSZ 2016. április 11-én kiadott középtávú előrejelzése szerint a következő 10 napos időszakban változékony, tavaszi időjárásra lehet számítani. Az időszak közepén (április

14-17. között) sokfelé várható csapadék. A legtöbb csapadék (területi átlagban 10 mm/nap értéket elérő, illetve meghaladó) a Dunántúl nyugati és középső részén valószínű. A jövő hét elején a csapadékhajlam csökken. A napi középhőmérséklet április 11-16. között az időszakos átlag felett várható. Ezt követően erőteljes lehűlésre lehet számítani és az időszak végéig az átlagosnál hidegebb idő valószínű.

Vízháztartási előrejelzés

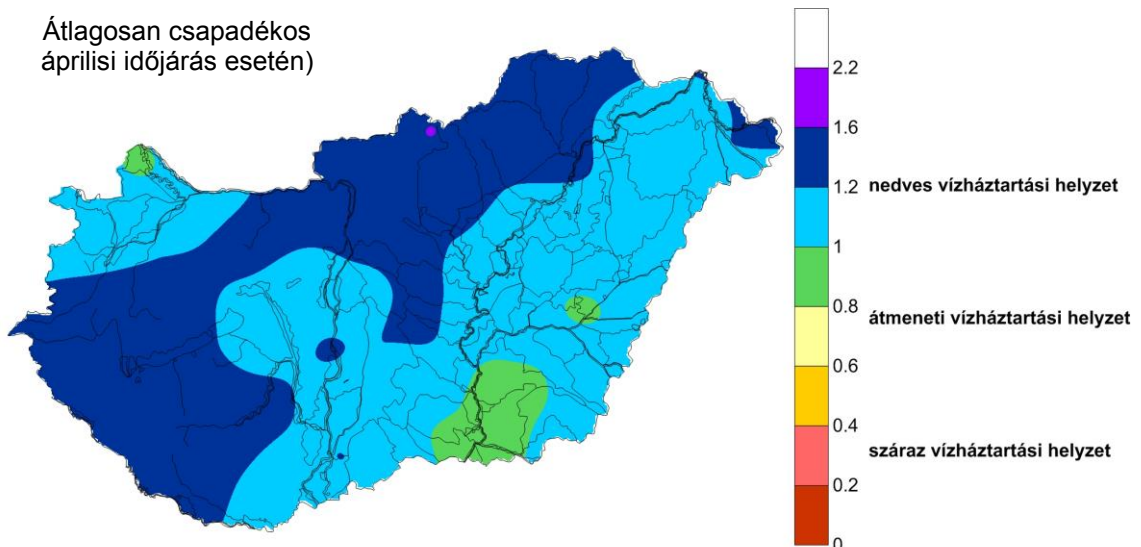
Március végén az előző év azonos időszakával összevetve – az ország egészét tekintve – megközelítőleg megegyező vízháztartási helyzet volt megállapítható.

Az alábbi ábrákon időjárási forgatókönyvenként szemléltetjük az április havi vízháztartási helyzet várható alakulását.

Az átlagosnál szárazabb
áprilisi időjárás esetén

Átlagosan csapadékos
áprilisi időjárás esetén)

Az átlagosnál csapadékosabb
áprilisi időjárás esetén)

